

Nowy

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Czwartek, dnia 7 października 1915 r.

Redakcja i administracja „Nowego Kurjera Łódzkiego” mieści się przy ul. Zachodniej № 37.
Interesowani do redakcji, zgłaszać się mogą od 11 pół do 8 po poł. i od 6 do 7 wiecz.
Administracja otwarta od 8 rano do 7 wiecz.
Adres telegraficzny „Łódź-Kurjer”.

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie 12 mk., półrocznie 6 mk., miesięcznie 1 mk.
Za odnośzenie do domu lub przesyłką pocztową dolicza się 40 fen. miesięcznie.
Za przesyłkę zagranicą dolicza się 1 markę miesięcznie.
Zmiana adresu 40 fen.

Cena ogłoszeń: 1-sza strona 1 mk. za wiersz lub jego miejsce, nadsyłane 1 mk., nekrologi i reklamy 40 f., ogłoszenia zwyczajne 20 f., ogłoszenia drobne 4 f. za wyraz
Ogłoszenia za miejscami: 1-sza strona 1 mk., reklamy po 40 fen., zwyżkami 24 fen. za wiersz lub jego miejsce w tekście 1.50 mk.

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca, za artykuły z góry ceną nieoznaczoną, honorariów administracja wypłacać nie będzie.

Podstawa charakteru.

Ogólnym, najprostszym i niezbędnym czynnikiem, na którym musi się wspierać każdy postęp, jest przede wszystkim podstawa charakteru. Najmądrzej obmyślane plany, najsprawiedliwsze prawa, najliberalniejsze reformy, są daremne jeśli nie znajdują sumiennych i uczciwych wykonawców, jeśli będą psuć się i koszlawić w rękach ludzkich.

Siła, potęga i dobrobyt narodów zawsze idą w parze z wyższością charakteru, bo w nim leży gwarancja ścisłości w wypełnianiu tego, co każdy robotnik wypełnić winien, a tam gdzie każde kółko funkcjonuje należycie, cała maszyna działa odpowiednio.

Charakter—to najdzielniejsza siła, to dźwignia, ostępa i bezpieczeństwo społeczeństw.

Naród, który go posiada, z każdego najcięższego terminu uratować się zdoła za jego pomocą.

Jest to więc naczelną cnotą, służącą za podstawę wszystkim innym, cnota o którą powinniśmy dbać najwięcej, ku wyrobieniu której, wszystkie usiłowania, skierowane być winny. Dlatego to ważną jest rzeczą obliczanie się pod tym względem i postawienie wobec tej zasadniczej kwestji naszego narodowego bilansu.

Obliczamy się często bardzo umysłowo i artystycznie. Wiemy że posiadamy plejadę poetów, którzy śmiało równać się mogą z geniuszami innych narodów, że szkoła nasza malarzka wznesi się i jaśnieje coraz większym blaskiem, że nasza umysłowa skala się podnosi, że mamy historyków, belletrystów, uczonych i t. p.—są to bowiem nasze strony dodatnie, a wogóle nad dodatnimi stronami zastanawiać się lubimy. Ale jak stoimy pod względem charakteru?

Jest to pytanie stekroć ważniejsze, które z drzeniem przychodzi nam postawić, bo od niego przyszłość zależy.

Rozpatrując się w koło, badając nasze stosunki, spostrzegamy bardzo mało śladów tej energii, tego zajęcia się sprawą ogółu, tej sumiennosci, tej konsekwencji w działaniu, które świadczą o wyrobieniu charakteru.

Pozostawiając przeszłość w potoku, gdyż zmartwychwstać nie może, ani naprawić tego co zaniedbała, zapytać należy tętna, które drga nam pod ręką, jak krąży krew w ciele społecznym, jak funkcjonuje cały

nasz organizm i czego po nim spodziewać się mamy prawo.

Kiedy po ostatnich gwałtownych wstrząśnieniach, jakie kraj nasz przechodził, zdołaliśmy się opatrzyć wobec nowego położenia, otworzyło się wiele dróg działania na polu rozwoju narodu.

Ale do pracy tej potrzebny jest cały zastęp ludzi z charakterem, potrzeba zdrowej opinii publicznej.

Tymczasem opinia publiczna u nas jest tak mało rozwinięta, iż można powiedzieć śmiało, że nie istnieje wcale. Nie wyszła ona u nas ze stadium niemowlęctwa; jak niemowlę prowadzić się dale na pasku każdego, co zada sobie pracę kierowania i nakręcania wedle woli, lub korzyści swojej. Obraca się za tem wszystkim co bliższe, daje się obalamucić na każdym kroku, a co najgorsze bije pokłony przed złotym cielcem, w sposób pełen naiwnej hipokryzji, bo z góry przyznaje każdej finansowej potędze wszystkie cnoty, ażeby móc pod pozorem tych cnot czcić to, co właściwie ich istotą stanowi — pieniądz. Ileż to razy brak odwagi cywilnej popychał nas do najfałszywszych kroków.

A przecież tam, gdzie sumienie milczy, niema i być nie może charakteru, czyli, że jesteśmy zupełnie pozbawieni czynnika, którego ważność przenosi wszystkie inne.

Nie należy się ludzi, lecz jakkolwiek jest nasze moralne położenie, trzeba przede wszystkim zajrzeć mu presto w oczy i zapytać się siebie, czym jesteśmy wobec faktów?

Nie trzeba, atoli, mieć tego bolesnego przekonania, by złe było bez ratunku, by ten brak charakteru, widoczny na każdym kroku, był owocem zepsucia, świadczył o zgangrenowaniu żywotnych soków. Grzeszymy więcej przez lekkomyślność i niezrozumienie, niż przez złą wolę, grzeszymy głównie z powodu kardynalnej wady opaniałości, na tle której wyrabia się wiele innych, a z której korzysta niesumienność.

Nikt nie zadaje sobie pracy, by roztrząsać, sądzić, wyrabiać sobie własne pojęcia, mało wglądając w rzecz publiczną,—zostawiamy otwarte pole do nadużyć, a co gorzej, widząc nadużycia, nie mamy stosownej energii, ażeby je ukrocić.

Tak dzieje się zarówno w wielkich, jak i w małych rzeczach, tym sposobem zaciera się coraz bardziej uczucia obowiązku, wzrastają nawyknięcia obojętności na to, co nas otacza, nie dotyka.

Zapominamy coraz bardziej, że

wszystkie interesy społeczne solidaryzują się pomiędzy sobą, że każdy krok fałszywy na jednej drodze pociąga szereg takichże kroków na innych, że złe powszechne odbija się na każdym stosunku i na każdej jednostce.

Ale nie sądzimy, by złe było bez ratunku, należy tylko obejrzeć się wkoło, wejść w samych siebie i starać się wyrobić sobie obywatelskie cnoty, których nam teraz jeszcze brakuje.

Eug. W.

Wokół wojny.

Bułgaria przed decyzją.

Z Sofii telegrafuje korespondent „Deutsche Tageszeitung”.

Wiadomość o ultimatum Resji i ton jego wywołały tu wielkie rozgorczenie. W Sofii panuje nastroj gorączkowości. Wtajemniczeni politycy przygotowani byli na krytyczny obrót spraw, to też ultimatum nie było—niespodzianką. Korespondent „Telegraphen Union” dowiadyuje się ze źródła dobrze poinformowanego, że Bułgaria wystosuje odpowiedź odmowną na ultimatum rosyjskie. Przedstawiciele dyplomatyczni Włoch Francji, Serbji i Czarnogórze zażądali zwrotu paszportów.

Anglja o udziale Bułgarii w wojnie.

W angielskich kołach rządowych zdają sobie dokładnie sprawę o stanowisku Bułgarii. Oczekują tutaj, że Bułgaria wystąpi jeszcze w końcu tygodnia bieżącego. Po ultimatum rosyjskiem nastąpi współultimatum wszystkich mocarstw koalicji.

Potyckzi podjazdów pod murami Dyneburga.

„Birzewyja Wiedomosti” donoszą z Dyneburga, że ostrzeliwanie przez Niemców twierdzy staje się z dnia na dzień coraz bardziej zawzięte. Jest ono tak potężne, że w mieście, odległym o 16 wiorst od terenu bitwy, drżą posadzki i pękają szyby w oknach. Patrole niemieckie zbliżyły się już do brzozy Dżwiny, tak że w odległości półtorowej wiorsty od Dyneburga toczą się walki między podjazdami niemieckimi i rosyjskimi.

16 transportowców angielskich przed Salonikami.

Do „Secolo” donoszą ze Salonik pod dniem 3 b. m. wieczorem, że dotychczas 16 wielkich transportowców francuskich zarzuciło kotwicę w pobliżu mostu Karaburau, które atoli nie wjechały jeszcze do przystani. Twierdzi się, że przeznaczone silne oddziały francuskie dla ochrony linii kolejowej Ghewgeli-Veles przeciw bułgarskim napadom, aby zabezpieczyć połączenie kolejowe pomiędzy Salonikami a Serbją, „luea Naziona-

le” twierdzi, że pierwszy korpus ekspedycyjny wynosi 80,000 ludzi.

Bombardowanie Warny przez eskadrę rosyjską.

Do „Koblen. Ztg.” donoszą z nad granicy włoskiej, iż „Tribuna” otrzymała z Salonik wiadomość o bombardowaniu portu bułgarskiego Warny przez eskadrę rosyjską.

Dymisja gabinetu Venizelosa?

Pismo węgierskie „A Vilag” donosi z Aten:

Na wczorajszym posiedzeniu rady ministrów dowodził Venizelos, że Grecja za mało posiada sił, aby ewentualnemu wylądowaniu sił zbrojnych koalicji stawiać mogła skuteczny opór. Najlepiej więc byłoby, aby Grecja poddała się posłusznemu naturalnemu przymusowi. Rząd powinien oświadczyć w nocie protestującej, że lądowanie wojsk jest zgwałceniem neutralności greckiej, ale poza tym protestem powinna Grecja pozwolić na przemarsz wojsk. Rada ministrów podziela pogląd Venizelosa. Gdy jednak korona zajęta w tej sprawie stanowisko wręcz przeciwnie, uchwaliła rada, aby cały gabinet podał się do dymisji. Po konferencji zgłosił się Venizelos do króla, aby wręczyć dymisję całego gabinetu. Król zastrzegł sobie decyzję i powołał do siebie mężów stanu Gunarisa, Teotkisa i Rallisa.

Sytuacja na terenie wschodnim.

Major Morath daje w „Berl. Tagblatt” następującą ocenę sytuacji na wschodnim terenie:

„Nasza ofensywa wschodnia została na kilku miejscach powstrzymana. Komunikaty kwatery głównej mówią już od wielu dni o odpięciu ataków rosyjskich pod Smorgoniami i Wiszniewem i przed frontem grupy wojskowej księcia Leopolda bawarskiego. „Już w dniu 29 września, gdyśmy przełamali główną pozycję nieprzyjacielską pod Smorgoniami, stawiali Rosjanie silny opór grupie wojskowej gen. Eichhorna. Natomiast zaznaczyły się postępy przeciwko twierdzy Dyneburg, zaś walki konnicy na zachód i południo-zachód od miasta były pomyślne dla nas.

Czy takie ukształtowanie się naszych operacji wschodnich jest w związku z krokami nieprzyjaciela—trudno orzec. Komunikaty sztabu rosyjskiego brzmią nader utnie. Ale brzmiały one zupełnie tak samo w chwili, gdy sytuacja wojsk rosyjskich była najrozpaczliwsza.

Czy zaś ten zwrot zewnętrzny w postępie naszego ataku potoczony jest z nowymi planami i przetrucaniem wojsk z naszej strony, jak to miało miejsce w przetransportowaniu grupy wojskowej von Linsingena na Wotyń—o którym zakomunikowano przed kilku dniami jako o niewości,—tego oczywiście nie można w danej chwili rozstrząsać w prasie niemieckiej.

myśleli iż przedrzy welniaanej nie po...

Wszystkie osoby, które dla zapatrze...

Wszystych właścicieli przedsiębiorstw...

Zaniechanie lub nie dokładne podanie...

Z powodu spóźnionej pory roku, jestem...

Podatek od psów winien być wpłacony...

Nowe zameldowania psów przyjmowane...

Czas pracy w przedsiębiorstwach był...

Z powodu spóźnionej pory roku, jestem...

Wszystych fabrykaneci, którzy z tej...

Wszystych właścicieli przedsiębiorstw...

Z powodu rozporządzenia z dnia 12-go...

Mieszkaający przy ulicach: Średniej...

Wszystych właścicieli przedsiębiorstw...

Za polski funt płaci się natychmiast...

Po tymże czasie jeszcze znalezione przed...

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji...

Wszystkie osoby, które dla zapatrze...

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji...

P. Fr. Judzie. Nie zamieściłmy...

Wszystych właścicieli przedsiębiorstw...

od dnia 1 października w szkole kroju...

Piotrkowska 131 jest do wynajęcia od dn. 1 listopada...

Poszukujemy zaraz zecerów linotypistów maszynistów...

Kartofle amerykańskie różowe po 1 marce ćwiartka.

CYTRYNY na skrzynie i setki są do sprzedania...

Doktór - Doktór ZOFJA GARLICKA powróciła.

WYKŁAD ZOOLOGJI z uwzględnieniem w szerszym zakresie...

Rutynowany nauczyciel przyspasabia na świadectwa...

MIEŚO JARSKIE A. Srokowskiego I-sze Kotletowe...

UWAGA! Kupuję złoto, srebro, brylanty...

Nauczycielka matura filol. gim. krakowskiego...

Akuszerka z dyplomem Cesarskiej Akademii...

Nadeszły już CZEKOŁADKI Fruzińskiego...

Maszyny do pisania ORZEL (ADLER)

Doktór med. Wł. Polakowski ginekolog i akuszer...

Lekarz Dentysta P. Zytnicka

Poszukuje się doświadczonego administratora

Doktor Stanisław Marynowski choroby kobiece i akuszerka...

Ogłoszenia drobne:

AIAIAI Okazja! taniego nabycia mebli. Wobec zastoju...

Student technolog IV kursu rosyjskiego...

Wózek ręczny używany lub nowy kupię...